

Državni izpitni center

M 2 3 2 6 3 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

SODOBNI PLES

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 29. avgust 2023

SPLOŠNA MATURA

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
1	8	<p>◆</p>	Za pravilno narisani basovski klijuc in vsako pravilno poimenovano noto 1 točka.
2	1	<p>◆ G-dur</p>	
	2	<p>◆ predtakt Predtakt je nepopoln takt na začetku skladbe, ki se dopolni na koncu.</p>	Za poimenovanje posebnosti in obrazložitev 2 točki.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
3	4	<p>◆</p>	Za vsako pravilno dopolnjeno notno vrednost 1 točka.
4	4	<p>◆ višina ◆ trajanje ◆ jakost ◆ barva</p>	
5	4	<p>◆ C ◆ A ◆ B ◆ D</p>	
6	4	<p>◆ Cui ◆ Borodin ◆ Balakirev ◆ Rimski-Korsakov</p>	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatakna navodila
7	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ KANON je vokalna, instrumentalna ali vokalno-instrumentalna glasbena oblika, pri kateri enaki glasovi ali melodije vstopajo ena za drugo. 	Za vsako pravilno opisano glasbeno obliko 2 točki.
	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ TEMA Z VARIACIJO je glasbena oblika, pri kateri se osnovni glasbeni stavek, imenovan tema, večkrat nekoliko spremenjeno ponovi. 	
2		<ul style="list-style-type: none"> ◆ SUITA je glasbena oblika, sestavljena iz niza starinskih plesov. Vsi so v isti tonaliteti. Najpogostejši stavki so: alemanda, kuranta, sarabanda in žiga (baročna suita). 	V 19. stol. nastanejo znane baletne suite skladatelja Petra Iljiča Čajkovskega:
		V 19. stol. nastanejo znane baletne suite skladatelja Petra Iljiča Čajkovskega: Labodje jezero, Trnuljčica, Hrestač.	
Skupaj	6		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatakna navodila
8	5	<ul style="list-style-type: none"> ◆ flauta ◆ oboa ◆ klarinet ◆ fagot ◆ rog 	
9	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ B 	
10	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ aleatorika 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatakna navodila
11	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ nepreklicnost 	
	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Formalne značilnosti rituala imajo konkretno moč nad sodelujočimi. Ko sodelujemo v ritualu, se spreminja naša osebnost. Najbolj znani so rituali, ko se fantje in dekleta spreminjajo v može in žene, tovrstni rituali lahko trajajo tudi po nekaj dni, celo mesecv. 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatakna navodila
12	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ pantomima 	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Igralci se gibajo, plešejo in kažejo zgodbo, ki jo nekdo od strani recitira. 	
	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Lukian <p>Igralec se je zaobljubil, da bo z gibanjem in kretnjami prikazoval zgodbo, o kateri poje pesem, zato si mora, kot govornik, pridobiti sposobnost jasnega izražanja. To mora s študijem in vajo razviti do tako visoke stopnje, da vse, kar nam pokaže, razumemo brez razlagalca.</p>	Za ime 1 točka, za razlago 2 točki.
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatakna navodila
13	3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ B ◆ D ◆ E ◆ G 	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatakna navodila
14	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Pod vplivom humanizma se razvije predvsem humanistično gledališče. Ozadje humanizma je ponovno navdušenje nad antično kulturo, omiko in filozofijo. Najprej se humanizem razširi v Italiji. V 12. stoletju se razširi strastno zbiranje starin; leta 1162 celo rimske senat pod vplivom drugačnega občutjenja sprejme zakon, ki kaznuje smrtjo vsakega, ki poškoduje staro rimske dediščino. 	
	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Petrarca (1307–1347) ◆ Dante (1265–1321) 	Za imeni po 1 točka, za vse letnice skupaj 1 točka.
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatakna navodila
15	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 1661 	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ludvik XIV. ali Sončni kralj 	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kraljeva akademija za ples – Académie Royale de Danse 	
	2	<p>dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ razvije se baletni besednjak ◆ postavijo se baletna pravila ◆ določili so pet pozicij ◆ vsak, ki je hotel poučevati ples, je moral opraviti izpit na Akademiji 	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatakna navodila
16	3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Isadora Duncan ◆ Mary Wigman ◆ Ruth St. Denis ◆ Rudolf Von Laban ◆ Loie Fuller ◆ Émile Jacques Dalcroze ◆ Ted Shawn 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatakna navodila
17	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Craig poudaria zgolj vizualno in formalno prisotnost igralca. V spisu Igralec in nadmarioneta Craig očita igralcu njegovo neobvladanost, prepuščenost čustvom. Craigov predlog rešitve je radikalен: »igralec mora proč in nadomestiti ga bo neživa figura – lahko jo imenujemo nadmarioneta, dokler si sama ne bo našla boljšega imena.« Pobudo zanj je našel v starem indijskem gledališču. ◆ Treba jo je razumeti kot nekakšno metaforo, ki naj nakazuje igralčev vzor, ali pa kot dejansko odrsko napravo, tj. marioneto nadčloveške velikosti in veličastnosti. ◆ Ta se načelno sicer lahko premika, a ima popolnoma togo telo in fiksiran, negibno dostojanstven izraz obraza, kar je večinoma doseženo s pomočjo maske; njen glas je mehaničen oz. kovinsko popačen. Naturalistična igrafska doktrina je zanj nekaj prostorskega, treba jo je preseči s poduhovljenostjo. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
18	1	◆ Martha Graham	
	3	◆ modernega ◆ napetosti giba in sprostitvi (contract – release) ena od: ◆ José Limon ◆ Paul Taylor ◆ Merce Cunningham ◆ Robert Cohan	
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
19	2	◆ postmoderni ◆ kontaktne	
	3	◆ Steve Paxton ◆ Jan Fabre ◆ Trisha Brown	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
20	3	◆ Pia in Pino Mlakar ◆ Živila Kraigher ◆ Meta Vidmar	Kurt Joos Mary Wigman Rudolf von Laban
	1	ena od: ◆ svobodni ples ◆ izrazni ples ◆ ausdruckstanz ◆ ekspressionistični ples	
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatakna navodila
21	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Delovanje mišic je zasnovano na sposobnosti kontrakcije ali krčenja, ki nastaja ob držljaju iz centralnega živčnega sistema. Ko preneha dražljam, popusti tudi kontrakcija in mišica se sprosti. Delovanje mišic je lahko dvojno: statično in dinamično. Statični karakter ima IZOMETRIČNA kontrakcija, pri kateri se mišica ne skrajša, manjveč raste samo napetost. Ob takri kontrakciji se pridobi statična sila, ki se upira neki drugi sili, npr. zunanjji obremenitvi ali pa lastni teži telesa ali teži delov telesa. ◆ Dinamični karakter ima IZOTONIČNA kontrakcija. Mišica, ki se izotonično skrči, se skrajša in povzroči gibanje. ◆ Delovanje mišic v večini primerov vsebuje izotonično in izometrično komponento hkrati. Mišice so tudi v mirovanju do neke mere napete, tako napetosti imenujemo MIŠIČNI TONUS. 	Za pravilen opis delovanja 3 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatakna navodila
22	5	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Sklep (articulatio) je funkcionalna enota skeleta in osnova gibanja. Vsak sklep ima vsaj dve sklepleni površini. Kosti so na stičnih mestih gladke, prekrite s sklepnim hrustancem. Med sklepnlima površinama je sklepna špranja, ki je povsem izpolnjena s sklepno mažo. Sklepni prostor neprodušno zapira sklepna ovojnica. Sklepna maža hrani sklepni hrustanec, povečuje drsnost sklepnih površin in iz sklepnegra prostora odvaja presnovne razpadle produkte. 	Za pravilen opis 3 točke. Za pravilen opis vloge 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
23	6	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Tanko črevo je najdaljši del prebavne cevi (od 5 do 7 m) in sega od želodca do debelega črevesa. Delimo ga v tri odseke: dvanaestnik, tešče črevo in vito črevo. Dvanaestnik je začetni del tankega črevesa, ki je zavit v obliki podkve. S svojo konkavnostijo ovija glavo trebušne silinavke. Tešče in vito črevo sta najdaljša dela prebavne cevi. Sta mobilna. Pritijena sta na gibljiv oporek. Sestavljena sta tako kot drugi deli prebavne cevi iz treh delov: sluznica, mišičja in veziva. ◆ V tankem črevesu se vrška ali resorbira večina predelane hrane v kri. Ostanke hrane, ki se ni resorbirala v tankem črevesu, predela debelo črevo in jih izloči iz telesa. ◆ Debelo črevo je dolgo približno 1,5 m in ima premer od 5 do 8 cm. Delimo ga na slepo črevo, debelo črevo in ožjem pomenu besede in danko. <p>Slepo črevo je začetni del debelega črevesa. Ima obliko vreče. Na prehodu tankega črevesa v slepo črevo se nahaja zaklopka, ki preprečuje vračanje črevesne vsebine. V bližini te zaklopke se nahaja slepič, ki je gibljivo izbočenje v steni slepega črevesa in se v njem nahaja limfno tkivo. Debelo črevo poteka v treh delih: navzgornje, prečno in navzdolnje debelo črevo. Najprej poteka vertikalno navzgor, nato prečno čez trebušno votilino, potem vertikalno navzdol in kot esasto debelo črevo ter preide v danko, ki je končni del prebavne cevi. Konča se z dvojnim zoženjem krožnega mišičja: to sta notranja in zunanja zadnjikova zapiralka.</p> <p>Debelo črevo se prav tako krči peristaltično. V debelem črevesu se v velikih količinah vrška voda, zato postaja črevesna vsebina proti danki vse bolj gosta, obilna sluz, ki se izloča v debelem črevesu, pa jo naredi sluzavo. Z iztrebki se izločijo neprebavljeni ostanki hrane, strupi, žolčna kislina, holesterolom, sluz ... Ko iztrebki napolnijo danko, živčevje sporoči, da jih je treba izločiti. Zunanjio mišico, ki zapira črevo, pa s svojim nadzorom odpiramo in zapiramo ter tako izločamo iztrebke.</p>	<p>Za pravilen opis izbranega čreva 4 točke. Za pravilen opis delov in delovanja izbranega čreva 2 točki.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
24	4	<p>♦ Hrbtnjača ali medula spinalis oziroma hrbtni mozeg je varno nameščena v hrbtnjačni cevi in sega od zatilne kosti do 2. ledvenega vretenca, torej ne skozi ves kanal. Navzgor se nadaljuje v podaljšano hrbtnjačo, ki je del možganskega dela.</p> <p>Obdana je s tremi ovajnicami ali meningami:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zunanja (dura mater) je čvrsta opna iz veziva, – srednja (arahnoidea) je pajčevnica in je iz rahlega veziva, – notranja (pia mater) pa je žlinica. <p>Prostor med žlinico in pajčevnico zapolnjuje možganski likvor. Tekočina varuje pred udarci, poleg tega pa zbirja odpadne snovi, ki nastajajo med presnovom v živčnih celicah. Je del centralnega živčevja v hrbtnici. Hrtnjača je približno cilindrične oblike in debela približno 1 cm. Nekoliko debelejša je v vratnem in ledvenem delu, kjer izhajajo iz nje močni živci za zgornje in spodnje okončine.</p>	<p>Za pravilen opis in lego 2 točki. Za pravilno navedbo delovanja 2 točki.</p>

Skupno število točk: 98